

Innom socknen hade Ousbyholm de flesta hemmanen nämligen 26 st. Därefter kom Hörby by med 23 nummer. Köinge med 16. Råby med 22. Slagtofta med 7. Huggelseke och Herröd med vardera tre, samt Tågarp och He med vardera två. Då det på ett flertal hemman bodde 2 familjer var 1822 års hushåll större än antalet hemman. Men den besådda delen av hela hemman var liten, sålunda besåddes Gästgivare och prästgården vilka voro hela, med endast 15 tunnland av sin jord. På gästgivaregården var besättningen endast 4 hästar, 4 kor, 4 ungnöt, samt 12 svin. På prästgården hade man vid samma tid följande hästar 6 st kor, 5 ungnöt, 14 får, och 8 svin. Till plöjning använde man vid denna tid på många hemman oxar, men dessa minskade så småningom i och med att hästarnas antal ökades. På gårdarna användes vid denna tid endast Ärjekroken och pinnharven av trä för beredning av jorden. Jorden var endast ytligt stenbruten, därför plöjdes det inte djupt varför avkastningen torra sommar blev minimal.

Gästgivaren och Länsmannen ville i sitt Länsmannadistrikt ha 23 sk. brevbärare. Men häradshövdingen ansåg att endast 7 behövdes.

Hagelbeck menade att det behövdes 3 i Slagtofta, 4 i Råby och två i Hörby, Lyby, Söderto; Högseröd, Årröd, Köinge, Äspinge, och Råset.

I Hörby socken hade Hagelbeck till hjälp Nils Andersson i Hörby som landshövdingeämbetets expressfjärdingsman, Per Bengtsson i Hörby hade förtroendet att vara kronoskjutsbudare, Åke Tykesson i Slagtofta var fjärdingsman för fångtransporterna. Nils Andersson i Turingbatt och Anders Nilsson i Köinge voro sockenfjärdingsmän. Sven Olsson i Tågarp var länsmannens egen brevbärare.

Som fångförare voro inte alltid bönderna i Hörby så exemplariska eller kompetenta, felet med dem var deras kroniska törst. Vid en fångtransport till Malmö i början på 1800 talet tex. Vid en fångtransport skulle forsla tjuven Åke Fajersson Vihlborg till fängelset i Malmö beslöt man att inte besöka krogarna under vägen. Då man därefter

kom fram till krogen i Pinedalen var törsten så stor att man bröt överenskommelsen fångbönderna emellan, därför att fången enligt egen utsago var både hungrig och törstig. Med handbojor på ^{fångens} glock man i sällskap in på Krued. Krogvärden Pramberg serverade tjuven mat och brännvin. Därefter drack man Puch brännvin samt spelade kort. Då man gått ut för att köra vidare vidare kallade krögaren tillbaka Tjuven med orden, "kom in och drick en skål med ärligt folk". Då fångbönderna voro ganska påstrukna varför de inte reagerade då Vilborg åter inträdde i Krued. Utan satte sig i vagnen för att vänta ut fången, men denne återkom inte. Då man kom in på krogen hade fången flytt genom ett fönster på baksidan vilket var försett med galler, men fången hade lånat en fil av värdshusvärden, filat av järnen samt tagit sig ut mot skogssidan där han försvann.

1629/

Den förste gästgivaren i Hörby var den i Polen födde Karl Wilhelm Pol. Han var löjtnant i Svenska armén och hade genom någon gjord tjäns åt Karl de X Gustav vid tåget över Bält fått rättigheterna till Hörby gästgivaregård såsom förläning på livstid för sig och sina efterkommande under evärdliga tider. Eftermälet om Pol var vid hans död 1685, blev han begravnen innanför kyrkoporten. Så hedrad har ingen annan gästgivare blivit i vår by, eftermälet om honom var, en hedersman.

Pol efterlämnade tre söner och tre döttrar. I 1712 års jordebok står Johan Wessman som blev gift med Pols dotter Sofia Katarina såsom gästgivare i Hörby. Det omtalas som ett kuriosum att gästgivaregården vid denna tid endast hade eldstad i utskänkningsrummet som kallades gästgivarens stuga, samt i ett rum som kallades kakelungnskammaren. Wessman råkade i klameri med de övriga bönderna en sommar på byns allmääning. Detta på grund av ett skabbota ök som han släppt på bete tillsammans med byns övriga hästar. Av Frosta härads tingsrätt dömdes han att böta 24 daler för att öket smittat ner dängens hästar. Han stämde 1701 en bonde på Landeröd för att denne vid väglagning sålt ett ankare brännvin till de där deltagande. Men Hennes nåd gamla fru Cronacker kunde i rätten genom en skrivelse intyga, att enligt gammal god sed var det vanligt att man på Fulltofta bjöd på ett ankare brännvin, då ~~Laget~~ ^{Laget} för vägarnas lagning voro dä

3.

Pols dotter Sofia Katarina 1720 och den 16 oktober 1721 avstod han gästgivaregården till sin svärson Petter Ollonstedt. Denne var gift med dottern Anna-Gerta. Av sin svärson förbehöll sig Vessman krav på föda, tvätt, ljus, värme, skjortor samt nödiga ullstrumpor samt något litet till Skaar.

Om Vessman skulle gifta om sig, skulle han årligen ha 10 daler och det övriga underhållet ökas och inte minskas. Efter något år gifte Vessman om sig med Maria Schartow och bosatte sig i Harlösa. Då vägrade Ollonstedt att till sin svärfar utbetala den överrenskommna legan, men dömdes vid Frosta häradsrätt att utbetala de överrenskommna 10 dalerna om året samt 10 skäppor råg. Om Vestman bidragit till att i gästgivaren se en myndig ämbetsman istället för den syndiga människa han var. Bidrog Petter Ollonstedt till att låta dem se ett verkligt kräk. I början ville Ollonstedt sålunda begärde han i juni 1724 enl. lagar och förordningar byggnadshjälp emedan husen voro missurabla och förfallna att de resande icke med nödig komfortabilitet logeras kunde. Detta trots att Hörby var ett komfortabelt gästgiveri, välbesökt intill den allmänna vägen där många vägar tillstöta. På 40 år hade inte gästgiveriet fått något till gårdens underhåll. Detta beroende på att inspektorerna på herrgårdarna i granskapet uppmanat bönderna inte giva något till gästgivaregårdarnas underhåll. Men tinget beslöt att en ansökan till generalguvernören i länet begära 500 daler, till bidrag att uppföra tidsenliga byggnader, på gästgivaregården.

Den 4 februari 1725 lät Ollonstedt inför tingsrätten åtala sin svåger Klein för att denne utövat övervåld mot honom i hans eget hus en natt. Klein hade okvädat honom samt med de gruvligaste svordomar förrövat: Dessa rysliga händelser hade ägt rum under pågående ting och borde enl. Ollonstedt anses som ett brott mot tings friden. En av gästgivardrängarna vittnade att Svurit grueligt, ord såsom, Öppna din fähand annars skall jag ta dig i öronen och draga ut dig. Fru Ollonstedt hade gråtande förklarat för våldsverkaren att han kunde väcka Häradshövdingen som sov i tingshuset. Vid förhöret frågade Häradshövdingen drängen om Ollonstedt varit berusad varpå drängen svarade ja, något. mer om saken nämndes inte vid tingetsförhandlingar

4

Ollonstedt skickade en gång en annan dräng med häst och vagn att på köpa utsädesspannmål, han hade med sig 12 daler till detta men i Lund träffade han på en pennigförfalskare som sålde markmynt för 5 öre stycket. Då han fick veta att de voro förfalskade beslöt han att rymma till Danmark och köpte sig ett par lädeskor för 1 daler 16 öre. Men då han kom till barsebäck där en strandridare fick syn på honom, denne tog honom till Malmö fästning där drängen pressades till att värva sig till soldat. Ollonstedt fick tillbaka hästarna och vagnen men pegarna voro försvunna. Drängen hade skött sig bra i militärtjänsten, varför en löjtnant lovade att Ollonstedt genom kompanichefens försorg skulle få tillbaka sina pengar.

Drängens böter blev det sexdubbla värdet. Vilket han ej kunde betala men detta hade man räknat med, varför han dömdes som alternativ till böterna skulle han slita tio par spö, med tre par av varje, nästan en dödsdom i och för sig, vidare skulle han sitta i stocken i Hörby kyrka en söndag. Denna bestraffning utfördes som vanligt på bestraffningsplatsen utanför det gamla tingshuset på tomplatsen.

Överstelöjtnanten Vid Sallerups skvadron Balk anmälde till kronolänsman Printzler, att tingsrätten måtte göra en undersökning angående ett påstående om att gästgivaren i Hörby, hade mot kontant ersättning av de bönder som ville slippa hållskjuts. Samt att många gäster klagat att de med mat och dryck ikke blivit tillbörligen accomoderade, emedan sådana Guds-gåvor lära sig slätt tillmätas, att sådana som stridande mot 1664 års lag och gästgivareordning icke längre kan tollereras. Gästgivare Ollonstedt bestred att så var fallet, utan påstod att han höll gott öl och brännvin samt försvarlig mat. Rätten lät nu hämta ölstänkor, kannor, glas, öl och brännvin. Då rättens medlemmar nu smakade på gästgivarens öl och brännvin kom man överens om att detta var passabelt. Men måttkärnen befunnos vara för små och ölkannor kastades på golvet samt trampades sönder. Ollonstedt erhöll en alvarlig maning att i framtiden hålla goda varor och försvarliga mått.

5

Efter några år framkom det att Ollonstedt i berusat tillstånd brukade slå och i övrigt misshandla sin fru. Hon började nu i sin förtvivlan över makens sedeslöshet även supa. Ollonstedt hade en anställd flicka vid namn Greta Pohl en släktig till hans fru med vilken han hade ett förhållande, vilket i byn väckte allmän harm. Kyrkoherde Bredahl som ej var Guds bästa barn, han hade innan han från Malmö kom till Hörby gjort sig känd för mindre exemplarisk vandel och det blev inte bättre då han kom hit. Denne kyrkoherde Bredahl hade Ollonstedt i förhör angående hans osederliga leverne och varnat honom men denne gjorde ingen bättring. Följden blev då att Skånes landsdomare Printzler drog saken inför Frosta härads tingsrätt där många människor kunde intyga att gästgivaren var en i hög grad belästad person. Men Ollonstedt var nu sjuk och kunde inte inställa sig i rätten, vilken tog hans gästgivare rättigheter ifrån honom. Kort därefter avled Ollonstedt. Han efterlämnade två döttrar Anna Sofia och Dorotea.

Därefter övertogs gästgiveriet av Hans Prytz 1731. Under hans tid omlades Gästgivarskjutsarna som under alla tider varit orsak till split och kiv böderna emellan samt mellan dem och gästgivaren. Nu organiserades särskilda skjutslag i Hörby, Östraby, Sjöbo samt Hurva. Prytz skröt med att trots att han var skyldig att hålla 4 hästar höll det dubbla antalet. Men Överstelöjtnant de Dellvig ansåg att gästgivarna i Hörby aldrig uppfyllt sina åliggande enligt 1664 lag.

Prytz var en brutal herre som många gånger tog rätten i egna händer och pryglade de bönder som inte följde föreskrifterna. Nu utbröt ett verkligt inbördeskrig där alla bekämpade alla detta slutade i rena anarkin. Inblandade voro en korpral Storm i Hörby, en bonde Håkan Persson i Wallarum. En kronolänsman Hans Davidsson i Slagtofta. Sven Håkansson i Hörby. Alla voro de inblandade tillsammans med gästgivaren i diverse slagsmål och oegentligheter med dramatiska förlopp. 1733 anmälde böndera i Hörby, Råby, Köinge, S. Rörum, och Svensköp att de trots att de mutat Prytz med pengar ved och ollonfläsk, stora och mindre fåglar, ändå fått fullgöra sina gästgivareskjutsar.

Frosta härads tingsrätt ansåg att det inte kunde fortsätta på detta vis och ålade Hörbys bönder att de med ett varsel på 15 minuter skulle vara på gästgivaregården, klara för avfärd. Utombyarna skulle då deras skjutsar voro kallade hålla och vänta på gästgivaregården.

1732 infördes accis på brännvinsförsäljningen och Prytz vägrade att betala mer än 20 daler för försäljningen på gästgivaregården med motiveringen att skjutsbönderna hade eget brännvin med till försäljning om de åkande blevo törstiga.

Samma år förrättades syn på byggnaden efter omfattande reparationer, vilken utförts till en kostnad av 204 daler, vilket det ansågs att häradet skulle betala.

Men då gästgivaren redan nästa år begärde att Häradet skulle giva 472 daler till övriga nybyggnader protesterade adelsmännen och sade att detta fick han själv betala. All den stund som han under vissa tider fick disponera även tinghuset. Man tror att han fick använda stallet för gästernas ridhästar.

År 1734 blev det bekant att Prytz tänkte ge sig av från byggen enl. f.d. gästgivare Wessman och att föga säkerhet fanns för de pengar-som flickan Anna Sofia Ollonstedt ännu inte fått ut vid överlåtelsen.

Nu tillträdde som gästgivare Anton Klein svärson till Wässman. Han var vid tillfället arrendator på Mynsterskrivarbostället nr 20, i gamla byn men lämnade detta för att överta gästgiveriet. Han hade vid samma tid gästgiveriet i Hurva, men överlämnade nu detta till en konstnär Johan Ullberg vilken var en ovannämnd gästgivare därför att han var en berömd träsnidare. Han hade bl.a. snidat predikstolen i Skarhult. Klein skötte sig ganska bra i Hörby men fortfarande var det problem med gästgivar-skjutsarna.

Klein anmälde samma år bonden Ola Håkansson på nr 10 att denne vägrat skjutsa och då han själv skulle taga bondens hästar hade denne hotat Klein med en hötjuga. 1746 anmälde Klein att det kunde dröja ända till fyra timmar innan en reservskjuts kunde skaffas fram. En annan resande hade kommit till Hörby på eftermiddagen men först dagen efter kunde han fortsätta färden

7
Taxan för gästgivarskjutsarna var år 1746,8 öre pr mil vilket både gästgiva-
ren och bönderna ansågs skäligt. Men att de resande på sämre vägar borde
betala 12 öre milen. 1 mil var vid denna tid 18000 alnar eller 10688,5 mtr
detta var en gammal Svensk mil. Då kronolänsmannen Stål i Högseröd vid tinget
fått Klein bötfälld för något olagligt, hämnades denne genom att på lösa
grunder anmäla Stål för sju tjänstefel. Men inför rätten kunde inte Klein
bevåsa någonting och vad värre var att han hade glömt några av tjänste-
felen som han anmält Stål för. Bättre var då Stål underrättad då han fick
reda på att Klein från en bonde i Ekeröd blivit mutad med 2 Ekstolpar och
ett lass ekastockar för att bli befriad från Gästgivareskjutsar, Klein döm-
des till 20 daler i böter som samtidigt fick en skarp varning.

1750 tillträdde en ny gästgivare vid namn Carl Fredrik von Deitrich vilken
fortfarande har kvar problemen med böndernas hållskjutsar. Nu bestämdes
att det på Gästgivaregårdarna skulle finnas en bok där alla skjutsar
skulle registreras.

Enligt jordeboken av år 1754 står en gästgivare N. Hagström som ägare till
gästgiveriet, i Hörby.

Blain
Gästgivaren Jerremias var redan då han övertog gästgiveriet, sannolikt försu-
pen. Han gjorde 1760 skatteköp på gård nr. 4 vilket lades till Hörby nr 1.
1761 försökte Kampf beröva sig livet genom att skära sig i den vänstra hand-
leden. Hans maka sålde under hans konvalescens gästgivaregården till sin
dotter och svärson Gunnar Sager *Sant* sin kära dotter Cecilia. Kampf var nu
den 26 augusti 1762 mycket förvirrad, samtidigt som beskyllde sin fru för
alla möjliga historier. Hon hade varit och hämtat sin man vilken var på väg
till klockare Lannerus, *han* ~~och~~ hade ett ljus i handen. Kampf skrek nu åt henne
"Här kommer fan själv" Lannerus rådde henne att skaffa någon som kunde skydda
maken och ta hand om henne. Hon brast nu i gråt och bad Gud befria henne från
detta dagliga hellvete. Strax därefter kom det bud till klockaren att komma
till gästgivaregården. Där hade Kampf stuckit en kniv i bröstet på sin fru
Han dömdes sedan som mördare att mista högra handen och halshuggas samt
steglas. Hovrätten ~~för~~ ^{nade} Kampf skulle insättas på kristianstads fästning
till dess han visade sig straffbar.